

**ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 103 на МС от 31.05.1993 г. за
осъществяване на образователна дейност сред българите в
чужбина**

Обн. - ДВ, бр. 48 от 04.06.1993 г.; попр., бр. 52 от 18.06.1993 г.; изм. и доп., бр. 54 от 13.06.1995 г.; изм., бр. 20 от 08.03.1996 г.; изм., бр. 38 от 23.04.1999 г.; в сила от 23.04.1999 г.; изм., бр. 73 от 17.08.1999 г.; изм., бр. 101 от 29.10.2002 г.; в сила от 01.01.2002 г.; изм., бр. 89 от 12.10.2004 г.; изм., бр. 79 от 06.10.2009 г.; изм., бр. 62 от 12.07.2013 г., в сила от 03.07.2013 г.; изм., бр. 28 от 08.04.2016 г.; изм. и доп., бр. 19 от 02.03.2018 г., в сила от 02.03.2018 г.

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

ПОСТАНОВИ:

Чл. 1. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г.) С това постановление се определят условията и редът за осъществяване на образователна дейност на Република България спрямо чуждестранни граждани и лица без гражданство, които са от българска народност и пребивават постоянно или обичайно на територията на друга държава.

(2) Българската народност по смисъла на това постановление се определя въз основа на поне един от следните документи:

1. акт за раждане, кръщелно свидетелство или друг акт за гражданско състояние;
2. паспорт или друг официален документ за самоличност;
3. документ, издаден от организация на българска общност в чужбина.

(3) По изключение право по това постановление могат да ползват и лица от българска народност, които не притежават документ по ал. 2.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г.) Дейността по ал. 1 на чл. 1 включва:

1. обучение в Република България;
2. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г.) учебно-методическа помощ за учебните заведения с преподаване на български език за кандидат-студентски курсове в чужбина;
3. подпомагане на настоятелства, читалища, печатни издания, радио- и телевизионни предавания и на други организации на българската общност в чужбина.

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 1996 г., изм., бр. 38 от 1999 г.; изм., бр. 79 от 2009 г.; изм., бр. 28 от 2016 г.) Министерството на образованието и науката организира и координира дейността по ал. 1 на чл. 1 във взаимодействие с Държавната агенция за българите в чужбина и Министерството на външните работи.

Чл. 4. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 54 от 1995 г., изм., бр. 20 от 1996 г.; изм., бр. 28 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 19 от 2018 г., в сила от 02.03.2018 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2018 г., в сила от 02.03.2018 г.) Министърът на образованието и науката ежегодно предлага на Министерския съвет за утвърждаване до 2000 места извън броя на приеманите за обучение студенти по чл. 9, ал. 3, т. 6, буква „а" от

Закона за висшето образование, в рамките на утвърдения капацитет на висшето училище, за пълен курс на обучение на студенти в редовна форма в български държавни висши училища, предназначени за лицата по чл. 1, ал. 1.

(2) Броят на приеманите за обучение студенти по ал. 1 се разпределя по висши училища, области на висше образование, професионални направления, образователно-квалификационни степени и специалности.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2018 г., в сила от 02.03.2018 г.) Министерството на образованието и науката осигурява ежегодно до 30 места в рамките на местата по ал. 1 за пълен курс на обучение на студенти в редовна форма в български държавни висши училища, предназначени за чуждестранни граждани от българска народност, които са:

1. класирани на първо място на национални олимпиади по български език и литература в съответните страни, завършващи средно образование в годината, в която се провежда олимпиадата;

2. завършващи средно образование в годината на кандидатстване и са първенци на випуски на:

а) (изм. - ДВ, бр. 19 от 2018 г., в сила от 02.03.2018 г.) Болградската гимназия „Г. С. Раковски“ - гр. Болград, 31-во Общообразователно училище - гр. Одеса, Одеска област, и Приморския украинско-български многопрофилен лицей - гр. Приморск, Запорожска област, Украйна;

б) Българския теоретичен лицей „Васил Левски“ - гр. Кишинев, и Музикалният колеж „Щефан Няга“ в с. Твърдица, Република Молдова;

в) Гимназията „Св. св. Кирил и Методий“ - гр. Димитровград, и Гимназията в гр. Босилеград, Република Сърбия;

г) Българския теоретичен лицей - гр. Букурещ, и Теоретичният лицей - с. Дудецци Веки, окръг Тимиш, Румъния;

д) Училището за национално възраждане - гр. Павлодар, Република Казахстан;

3. първите трима абсолвенти, завършили с най-висок успех Тараклийския държавен университет „Григорий Цамблак“ - гр. Тараклия, Република Молдова, на образователно-квалификационна степен „бакалавър“, за обучение в образователно-квалификационната степен „магистър“.

(4) Предложенията и документите за кандидатите за обучение на лицата по ал. 3 се представят в Министерството на образованието и науката от ръководителите на съответните училища до 30 юни.

(5) Обучението на лицата по ал. 3 се извършва по избрани от кандидатите и предложени от ръководителите на училища специалности и висши училища с изключение на специалностите от професионалните направления „Медицина“, „Стоматология“, „Фармация“, „Спорт“ и от областта на висше образование „Изкуства“.

(6) Министърът на образованието и науката определя при необходимост различен ред за прием по ал. 1 и 3 за отделни български общности и лица.

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 1996 г., изм., бр. 38 от 1999 г., изм., бр. 89 от 2004 г.; изм., бр. 79 от 2009 г.; изм., бр. 28 от 2016 г.; изм., бр. 19 от 2018 г., в сила от 02.03.2018 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2018 г., в сила от 02.03.2018 г.) Министърът на образованието и науката ежегодно предлага на Министерския съвет за утвърждаване до 40 места извън броя на приеманите за обучение докторанти по чл. 9, ал. 3, т. 6, буква „а" от Закона за висшето образование за пълен курс на обучение на докторанти в редовна форма в български държавни висши училища, предназначени за лицата по чл. 1, ал. 1.

(2) Броят на приеманите за обучение докторанти по ал. 1 се разпределя по висши училища, професионални направления и докторски програми.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2018 г., в сила от 02.03.2018 г.) Министерството на образованието и науката осигурява ежегодно до 240 месеца следдипломна специализация в български държавни висши училища и научни организации, предназначени за повишаване на квалификацията на лицата по чл. 1, ал. 1.

Чл. 5а. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2016 г.) (1) Приемането на студенти, докторанти и специализанти на местата по чл. 4, ал. 1 и 3 и чл. 5, ал. 1 и 3 се извършва от постоянна междуведомствена комисия, създадена с решение на Министерския съвет.

(2) Приемът се осъществява въз основа на:

1. приложимите нормативни актове;
2. правила за работа на постоянната комисия, утвърдени от министъра на образованието и науката.

(3) Министърът на образованието и науката определя при необходимост различен ред за прием на отделни български общности и лица.

(4) Средствата за издръжка на обучението на студентите, докторантите и специализантите, приети по реда на това постановление, се осигуряват за сметка на държавния бюджет, като те заплащат такси за обучение в размера, определен за българските граждани, освен ако в международен договор е предвидено друго.

Чл. 6. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 1996 г., изм., бр. 38 от 1999 г.; изм., бр. 79 от 2009 г.) Министерството на образованието и науката ежегодно осигурява за лица от българска народност:

1. (изм. - ДВ, бр. 89 от 2004 г.) до 10 едномесечни или до 20 двуседмични курсове за квалификация на педагогически кадри с до 30 участници;

2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 89 от 2004 г.) до 8 едномесечни или до 16 двуседмични педагогически и лингвистични практики с до 30 участници - за студенти по педагогически и лингвистични специалности от чуждестранни висши училища с преподаване на български език;

3. (нова - ДВ, бр. 89 от 2004 г.) до 10 едномесечни или до 20 двуседмични лингвистични практики с до 30 участници - за ученици от чуждестранни средни и неделни училища с преподаване на български език.

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 1996 г., изм., бр. 38 от 1999 г.; изм., бр. 79 от 2009 г.; изм., бр. 28 от 2016 г.) Министерството на образованието и науката осигурява за обучението зад граница на лица от българска народност познавателни книжки, учебници, учебни помагала и учебни комплекти в съответствие с получените заявки и съобразно средствата, предвидени в бюджета на Министерството на образованието и науката за реализиране на дейността за съответната година.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 1996 г., изм., бр. 38 от 1999 г., изм. и доп., бр. 89 от 2004 г.; изм., бр. 79 от 2009 г.; изм., бр. 19 от 2018 г., в сила от 02.03.2018 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 1996 г., изм., бр. 38 от 1999 г., изм. и доп., бр. 89 от 2004 г.; изм., бр. 79 от 2009 г.; изм., бр. 19 от 2018 г., в сила от 02.03.2018 г.) Министерството на образованието и науката изпраща в чуждестранните средни и висши училища преподаватели по български език и литература, българска история, българска музика, български народни инструменти, български народни танци и начални учители. Общият брой на преподавателските места за една учебна година не може да надвишава 50.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 1999 г.; изм., бр. 79 от 2009 г.) Подборът на преподавателите се осъществява от Министерството на образованието и науката въз основа на конкурс.

Чл. 8а. (Нов - ДВ, бр. 89 от 2004 г.; изм., бр. 79 от 2009 г.; изм., бр. 28 от 2016 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2016 г.) Министерството на образованието и науката осигурява ежегодно за чуждестранни ученици и студенти от българска народност, обучаващи се в Република Молдова, Украйна, Република Сърбия, Черна гора, Република Македония, Румъния, Република Албания и в Република Казахстан, по 50 места за двуседмичен отдих в базите за отдих на Министерството на образованието и науката по ред, определен от министъра на образованието и науката. Средствата за отдиха се осигуряват от бюджета на Министерството на образованието и науката.

(2) Предимство за ползване на местата по ал. 1 имат първенците на национални олимпиади по български език и литература и първенците на конкурси за лично творчество, български език, литература, история, музика, танци и изкуство.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2009 г.) Чуждестранни ученици и студенти от българска народност с изключение на тези по ал. 1 ползват базите за отдих и туризъм към Министерството на образованието и науката и при условията за българските учащи се.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 1996 г.; изм., бр. 28 от 2016 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 1999 г.; изм., бр. 79 от 2009 г.) (1) Средствата за изпълнението се осигуряват ежегодно от държавния бюджет по предложение на Министерството на образованието и науката.

(2) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2004 г.; изм., бр. 28 от 2016 г.) Лицата по чл. 4, ал. 1 и 3, чл. 5, ал. 1 и 3 и по чл. 6 имат право на стипендия,

както и да ползват студентски и ученически общежития и столове, субсидирани от държавата.

(3) (Нова - ДВ, бр. 20 от 1996 г., изм. - ДВ, бр. 38 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2002 г., в сила от 01.01.2002 г., предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 89 от 2004 г.; изм., бр. 28 от 2016 г.) Средствата за стипендии и разходите за обучение на студентите по чл. 4, ал. 1 и 3 и на докторантите по чл. 5, ал. 1 се осигуряват от бюджетите на съответните висши училища.

(4) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2002 г., в сила от 01.01.2002 г., предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 89 от 2004 г.; изм., бр. 79 от 2009 г.; изм., бр. 28 от 2016 г.) Средствата за стипендии за специализантите по чл. 5, ал. 3 се осигуряват от бюджета на Министерството на образованието и науката.

(5) (Нова - ДВ, бр. 38 от 1999 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 101 от 2002 г., в сила от 01.01.2002 г., предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 89 от 2004 г.; изм., бр. 79 от 2009 г.) Средствата за стипендии и разходите за обучението на лицата по чл. 6 се осигуряват от бюджета на Министерството на образованието и науката.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Отменя ал. 4 на чл. 3 от Постановление № 145 на Министерския съвет от 1991 г. за обучение на чуждестранни граждани във висшите и полувисшите учебни заведения на Република България срещу заплащане (ДВ, бр. 64 от 1991 г.).

§ 2. (Попр. - ДВ, бр. 52 от 1993 г.) Изменя Постановление № 120 на Министерския съвет от 1990 г. за условията и правата за получаване на стипендии от студентите от висшите учебни заведения, полувисшите институти и аспирантурите (обн., ДВ, бр. 98 от 1990 г., изм. и доп., бр. 59, 81 и 92 от 1991 г., бр. 26 от 1992 г.; попр., бр. 34 от 1992 г.; изм., бр. 95 от 1992 г.) като в т. 3 на чл. 1 и в ал. 1 и 2 на чл. 21 след думите "чуждестранни граждани" се добавя "и лица без гражданство".

§ 3. В чл. 1 от Постановление № 56 на Министерския съвет от 1991 г. за издаване и разпространение на учебници (ДВ, бр. 31 от 1991 г.) накрая се добавя "в Република България и в чужбина, както и за изучаването на български език и българска история от лица от българска народност в учебни заведения и курсове по български език в чужбина".

§ 4. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 1996 г., изм., бр. 38 от 1999 г.; изм., бр. 79 от 2009 г.) Изпълнението на това постановление се възлага на министъра на образованието и науката.

Преходни и заключителни разпоредби към ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 142 на МС от 08.07.2013 г. за приемане на Устройствен правилник на Министерството на младежта и спорта (ДВ, бр. 62 от 12.07.2013 г., в сила от 03.07.2013 г.)

§ 14. В Постановление № 103 на Министерския съвет от 1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина (обн., ДВ, бр. 48 от 1993 г.; попр., бр. 52 от 1993 г.; изм. и доп., бр. 54 от 1995 г., бр. 20 от 1996 г., бр. 38 и 73 от 1999 г., бр. 101 от 2002

г., бр. 89 от 2004 г. и бр. 79 от 2009 г.) навсякъде думите „образованието, младежта и науката“ се заменят с „образованието и науката“.

**Разпоредби към ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 27 на МС от 23.02.2018 г.
за изменение и допълнение на нормативни актове на
Министерския съвет**

(ДВ, бр. 19 от 02.03.2018 г., в сила от 02.03.2018 г.)

§ 3. В Постановление № 103 на Министерския съвет от 1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина (обн., ДВ, бр. 48 от 1993 г.; попр., бр. 52 от 1993 г.; изм. и доп., бр. 54 от 1995 г., бр. 20 от 1996 г., бр. 38 и 73 от 1999 г., бр. 101 от 2002 г., бр. 89 от 2004 г., бр. 79 от 2009 г., бр. 62 от 2013 г. и бр. 28 от 2016 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 4:

а) в ал. 1 числото „1000“ се заменя с „2000“;

б) в ал. 3:

аа) в основния текст числото „15“ се заменя с „30“;

бб) в т. 2, буква „а“ след думите „Болградската гимназия „Г. С. Раковски“ - гр. Болград“ се добавя „31-во Общообразователно училище - гр. Одеса“ и се поставя запетая.

2. В чл. 5:

а) в ал. 1 числото „20“ се заменя с „40“;

б) в ал. 3 числото „120“ се заменя с „240“.

3. В чл. 8, ал. 1 числото „30“ се заменя с „50“.